

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/61/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322201245
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322201245.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Brezno, dcéru otca neuvedeného a matky F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, o návrhu navrhovateľky - starej matky V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., P. A. XXX/XX, t.č. V., P. V. XXX/XXX, na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Návrh navrhovateľky na zverenie maloletej Q. X., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti sa **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 15.06.2022 sa navrhovateľka, stará matka maloletej zo strany matky, domáha zverenia maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka svoj návrh označuje aj ako návrh na vydanie neodkladného opatrenia.

Vo svojom návrhu navrhovateľka uvádza, že matkou maloletej Q. je jej dcéra F., ktorá študuje v 4.ročníku Hotelovej akadémie v Brezne. Od narodenia sa o maloletú Q. stará ona, poskytuje jej 24 hodinovú opateru. Keď maloletá ochorie ona s ňou navštevuje lekára a už s ňou bola aj hospitalizovaná v nemocnici. Matka maloletej už druhý týždeň nechodí do školy. O vlastné dieťa sa nedokáže postarať, pretože užíva omamné látky, tabletky, alkohol. Matka maloletej nevedie normálny spôsob života. Maloletej ako vlastnému dieťaťu ubližuje, bije ju, vyjadruje sa o nej a vykrikuje jej, že ju zabije, že sa nemala ani narodiť. Je agresívna na ňu, aj na svojich súrodencov a celkovo. Ona ako stará matka maloletej chce sa o ňu postarať ako o svoju vnučku.

Okresný súd Brezno uznesením č. k. 8P/61/2022-12 zo dňa 16.06.2022 návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 08.07.2022.

2. Na pojednávaní vo veci samej dňa 23.08.2022 navrhovateľka uviedla, že trvá na podanom návrhu, aby jej maloletá vnučka Q. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jednak preto, že sa o maloletú Q. stará od jej narodenia, tiež ju chce do náhradnej osobnej starostlivosti preto, že dcéra svojvoľne užíva lieky - berie ich starej matke, ktorá býva v tom istom dome (Neurol, Lexaurin), pod vplyvom liekov sa k svojej dcére Q. správa zle, keď nie je pod liekmi tak sa k nej správa dobre. Ďalším dôvodom, pre ktorý chce zverenie maloletej Q. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti je, že matka maloletej na ňu nemá čas, lebo chodí do školy do Brezna.

Priznala, že s matkou maloletej navštevovala psychiatricku, avšak od 14 roku veku na kontroly nechodia; s matkou maloletej si už vtedy neporadila - nechcela chodiť k lekárom. Teraz je podľa nej matka maloletej

plnoletá, sama zodpovedá za seba. Ak by aj s maloletou Q. nastala podobná situácia, s ňou by si vedela poradiť.

Navrhovateľka dodala, že spolu s manželom majú 3 deti F. - matku maloletej Q., Q., ktorá v školskom roku 2022/2023 nastupuje do 9.ročníka Základnej školy v Šumiaci a F., ktorý v tom istom školskom roku nastúpi do 6.ročníka Základnej školy v Šumiaci. Všetci vedú spoločnú domácnosť, ona perie, varí všetkým včítane svojej dcéry F. a vnučky Q.. Je nezamestnaná, chodí sa kvôli zdravotnému poisteniu hlásiť na Úrad práce, Tam jej našli prácu, pričom jej pracovníčka oznámila, že ak túto prácu nepríjme tak ju z úradu vyradia a poradila jej podať návrh na zverenie maloletej vnučky do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Predtým ako sa vnučka Q. narodila pracovala v manželovej firme v odbore stavebníctva. V čase keď pracovala dokázala sa postarať aj o svoje maloleté deti, keď nebola doma dohliadla na ne jej svokra, ktorá má 64 rokov, je na dôchodku a je sebestačná. Medzi touto jej svokrou a maloletou Q. je dobrý vzťah, keď treba tak aj svokra maloletú Q. postráži, postará sa o ňu.

Navrhovateľka priznala, že návrh nepodala kvôli peniazom, ona peniaze má, robí to kvôli maloletej vnučke Q., keď sa o ňu stará od jej narodenia. Pri starostlivosti o maloletú Q. dokáže pomôcť aj jej sestra, ktorá tiež býva v tej istej obci vo vzdialenosti od nich cca 20 či 30 metrov.

Sama navrhovateľka uznala, že návrh podala účelovo.

3. Matka maloletej na pojednávaní uviedla, že aj keď chodila k psychiatrovi neužívala žiadne lieky. Ani teraz neužíva žiadne lieky, neberie ich ani starej matke ako to tvrdí jej matka - navrhovateľka. Priznala, že pije alkohol, ale len príležitostne keď je s partiou. Biologického otca maloletej pozná, bývali spolu, ale vzhľadom k tomu, že počas tehotenstva sa k nej nedobre správal nechce, aby uznal otcovstvo k maloletej Q., pretože ju cez jej tehotenstvo týral, bil bojí sa vzhľadom k tomu o zdravie maloletej Q.. Uistila, že o maloletú Q. sa stará normálne - niekedy jej uvarí, oblečie ju a tak. Hrá sa s ňou s hračkami, pustí jej rozprávku. Dcéru Q. má rada. Chodí s ňou na prechádzky. Niekedy idú na prechádzku s ňou jej rodičia, alebo jej 14 ročná sestra. Priznala, že aj stará matka sa postará o maloletú Q., nebojí sa keď sa ona o ňu stará.

Ukončila 4.ročník Hotelovej akadémie v Brezne. Už teraz sa začína učiť na maturitu. Priznala, že si zhoršila priemer, pretože sa riadne neučila. Okrem dochádzky v škole problémy žiadne neboli. Nemá námietky k tomu, že sa jej matka stará o maloletú Q., nemá námietky ani k tomu, že pri tejto starostlivosti pomôže stará matka.

V čase keď matka - navrhovateľka pracovala v s.r.o. otca o deti sa starala, pripravila im desiatu do školy, peniaze, keď sa vrátili zo školy bolo uvarené, upratané, opraté. Pri tejto starostlivosti - matke navrhovateľke pomáhala jej matka (stará matka). Ona aj dohliadala, či deti išli do školy alebo nie.

4. Manžel navrhovateľky F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka súdu uviedol, že s návrhom súhlasí. Dodal, že dcéra sa nestará o maloletú Q., málokedy, vôbec. Keď má školu musí sa venovať škole a teraz si robila aj vodičský kurz. Všetci bývajú spolu v jednej domácnosti. Podľa neho dcéra - matka maloletej býva aj agresívna, podľa neho ešte preto, že je v puberte, stále si myslí, že je v puberte. Jeho dcéra - matka maloletej 5 rokov po narodení bola jedináčkou, mala všetko čo chcela a v podstate aj teraz má všetko čo chce. Priznal, že mala aj psychiatrické problémy, brala lieky, ale teraz je už dobre. Teraz nebýva pod vplyvom liekov. Dcéra - matka maloletej sa o svoju dcéru Q. stará, avšak maloletá Q. je skôr naučená na neho a jeho manželku, vychovávajú ju od malička. Chce, aby toto bolo legálne, aby to bolo na papieri. Na otázku súdu, či ho nemrzí, že k maloletej Q. nie je určené otcovstvo uviedol, že nad tým rozmýšľal, že by sa to mohlo zmeniť, ale dcéra - matka maloletej sa rozhodla tak ako sa rozhodla.

5. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že sa nepreukázali tvrdenia navrhovateľky uvedené v jej písomnom návrhu, že by matka ohrozovala maloletú Q., že by užívala alkohol, omamné látky. Nie je v záujme maloletej Q. aby bola zverená do akejkoľvek náhradnej starostlivosti.

6. Vzhľadom k tomu, že účastníci priviedli na pojednávanie aj maloletú Q., súd mohol bezprostredne pozorovať jej vzťah k účastníkom. Po vstupe manžela navrhovateľky s maloletou Q. do pojednávacej miestnosti táto sa začala plakať, pričom ju rukou pohládila jej matka, ale na lono si ju zobrala sadnúť navrhovateľka. Maloletá prejavovala dobrý vzťah tak k navrhovateľke ako aj ku svojej matke. Neskôr maloletá Q. pobehovala po pojednávacej miestnosti, išla za ňou jej matka, ktorá si ju usadila do lona.

7. Hotelová akadémia Brezno súdu oznámila, že matka maloletej je žiačkou 4.ročníka školy. Od začiatku školského roka 2021/2022 nemala závažný problém, ktorý by sa týkal prospechu, dochádzky alebo hygieny. Počet vymeškaných hodín za celý školský rok je 419, všetky ospravedlnené. Od 1.ročníka

matka maloletej preukazovala výborné výsledky, ale od narodenia svojej dcéry jej prospech sa zhoršil z 1,69 na 3,15. Na konci školského roka 2021/2022 sa správanie a dochádzka tiež zhoršili, bolo jej udelené výchovné opatrenie - pokarhanie riaditeľkou školy.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vo svojej správe zo dňa 16.08.2022 uvádza, že v rodine maloletej bol vykonať sociálne zisťovanie. Matka maloletej žije v domácnosti so svojimi rodičmi, súrodencami a starou matkou. Domácnosť je kompletne zariadená, čistá, uprataná. V tejto domácnosti má maloletá Q. vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývoj. Počas tohto šetrenia navrhovateľka pracovníčkam úradu uviedla, že maloletá Q. plače v prítomnosti matky a nechce s matkou byť, pretože po nej kričí a ubližuje jej. Pri sociálnom zisťovaní matka maloletej pracovníčkam uviedla, že ona alkohol nepije a ani žiadne lieky neužíva, je to výmysel. Vzhľadom na zistené informácie pracovníčka úradu telefonicky kontaktovala psychiatrickú ambulanciu MUDr. Andrey Mudrákovej vo Svite, ktorá uviedla, že matku maloletej má v evidencii a naposledy navštívila ich ambulanciu v roku 2017. Dôvodom návštevy ambulancie neboli problémy s alkoholom ani s užívaním liekov.

Obec Šumiac úradu vo svojej správe oznámila, že nemá žiadne vedomosti o nevhodnom správaní sa matky maloletej. Rodina má v obci dobrú povesť a obec nemá vedomosť o tom, že by matka maloletej požívala v nadmernom množstve alkoholické nápoje alebo omamné látky a tiež ani o tom, že by vykazovala známky agresivity.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno svoju správu uzatvára konštatovaním, že návrh navrhovateľky považuje za nedôvodný a účelový. Na základe zistených skutočností nebola podľa nich úradu preukázaná pravdivosť v tvrdení navrhovateľky o ohrozovaní maloletej zo strany matky a jej možného ublíženia, ako aj nadmerné užívanie alkoholických a omamných látok. Nie je v záujme maloletej Q. aby bola zverená do akejkoľvek formy náhradnej osobnej starostlivosti. Jej matka žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a jej manželom.

9. Podľa § 44 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

10. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

11. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

13. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

15. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletá Q. sa svojej matke narodila v čase jej štúdia na Hotelovej akadémii v Brezne. Otcovstvo k maloletej nie je určené. Matka spolu s maloletou Q. bývajú v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, jej manželom, ako aj s matkinými maloletými súrodencami. V rovnakom dome býva aj stará matka matky. Od narodenia pri starostlivosti o maloletú pomáha tak navrhovateľka, ako aj stará matka matky maloletej.

V konaní nebolo preukázané, že by matka maloletej nezabezpečovala, resp. nemohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Z tohto dôvodu súd návrh navrhovateľky zamietol.

Priamo na pojednávaní súd zistil, že matka vníma potreby maloletej, pozorne sa k nej správa. Vôbec sa nepreukázalo tvrdenie starej matky pred pracovníčkami úradu práce počas sociálneho zisťovania v domácnosti, že by maloletá Q. plakala v prítomnosti matky a nechcela byť s ňou, pretože sa jej bojí. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že návrh navrhovateľky je nedôvodný, účelový.

16. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica. Návrh sa podáva elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára zverejneného na web sídle ministerstva alebo návrh možno podať prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora.